

§ 7.

Spørgsmål om, hvorvidt en udgift er fradragsberettiget efter § 3, eller om et aktieselskab kan godkendes som berettiget til speciel skattenedsættelse i henhold til § 6, jfr. §§ 4 og 5, afgøres i tvivlstilfælde af nævnet.

Tvivlstilfælde vedrørende størrelsen af beløb, der er fradragsberettiget efter § 3 eller berettiger til skattenedsættelse efter § 6, afgøres af skattemyndighederne, som ved sådanne sager er berettiget til at indhente udtalelser fra nævnet.

Bemærkninger til lovforslaget

Et lovforslag af samme indhold som nærværende fremsattes i folketinget den 26. oktober 1951. Forslaget kom til 1. behandling den 27. november (folketingstidenden 1951—52, sp. 1289) og henvistes derefter til et udvalg, der ikke nåede at tilendebringe sit arbejde, men som foranledigede, at der gennem arbejds- og socialministeriet indhentedes et omfattende materiale til belysning af, i hvilket omfang udbyttedelings-tanken er vundet frem i andre lande.

En fortegnelse over den vigtigste del af dette materiale findes i en af udvalget afgivne beretning (rigsdagstidende till. B. 1951—52, sp. 2565). Iøvrigt henvises til nedenstående bemærkninger til belysning af forslaget.

I det sidste århundrede har produktionsforholdene rundt i de fremskredne samfund i overordentlig grad været påvirket af modsætningsforholdet mellem kapital og arbejde. Mindst har dette modsætningsforhold gjort sig gældende i de små bedrifter, hvor der er en nær personlig tilknytning mellem ejer og medarbejder, og hvor medarbejderens stilling ofte kun er et gennemgangsled til selv at blive selvstændig erhvervsdrivende.

Modsætningsforholdet kommer stærkest frem i *storbedriften* og atter her stærkest under aktieselskabsformen, hvor ejerne, aktionærerne, ofte intet personligt kendskab har til bedriften, medens arbejderen og funktionæren, der måske lever hele sit liv indenfor bedriftens rammer, ingen direkte interesse har i det endelige driftsresultat.

Af dette modsætningsforhold opstod den socialistiske lære, der bygger på den tanke, at resultatet af den såkaldte kapitalistiske samfundsordning måtte blive, at arbejderne kun af produktionen ville opnå lige det fornødne til at dække eksistensminimummet, medens produktionens *merværdi* herudover ville tilfalde kapitalen.

Under den tiltagende bedriftskoncentration ville man da efterhånden nå det punkt, hvor samfundet ville være delt i et stort besiddelsesløst proletariat på den ene side og et fåtal af kapitalister på den anden, og da var tiden inde, hvor masserne overtog produktionsmidlerne og skabte det socialistiske samfund.

Den forløbne tid har som bekendt ikke i de demokratiske lande bekræftet disse spådomme. Ganske vist foregår der stadig på adskillige områder en koncentration i store bedrifter, men samtidig har mindre bedrifter heroverfor vist en stor modstandsevne, og hertil kommer, at opfindelser og tekniske fremskridt på en række områder har skabt nye erhvervs muligheder, hvor mindre og middelstore bedrifter har kunnet hævde sig. Indenfor disse nye erhvervs-grene og tillige som funktionærer indenfor de store bedrifter opstår der en ny middelstand, ligesom store dele af arbejderstanden i økonomisk henseende tilhører denne befolkningsgruppe. Der er altså stik imod den oprindelige marxistiske lære foregået en social udligning i en udstrækning, som man tidligere ikke havde tænkt sig mulig.

Men tilbage bliver den kendsgerning, at det gamle modsætningsforhold mellem kapital og arbejde, mellem ledelse og medarbejdere indenfor de store bedrifter stadig er opretholdt i et sådant omfang, at det ganske givet virker hemmende på produktionen og dermed formindsker muligheden for at øge velstanden for alle.

Gennem *akkordsystemet* har man i stor udstrækning søgt at gøre virksomhedens medarbejdere interesserede i den størst mulige arbejdsindsats, men endnu er det ikke lykkedes at skabe akkordsystemer, hvorigennem dette formål nås, bl. a. på grund af arbejderne frygt for, at en meget